

Príhovor

Vážení spoluobčania, "ako ten čas rýchlo letí" - akoby včera som sa k Vám prihovárala vo vianočnom príhovore a už máme za sebou aj plynovú krízu,

Veľkú noc, i dve kolá prezidentských volieb. Volebná účasť a to nielen u nás, ale v celej krajine ma trochu prinútila zamyslieť a nad výrokom Maháthama Gándhího, ku ktorému som sa dostala čisto náhodou, pretože bol nie tak dávno zverejnený v Hospodárskych novinách. "Dôležitý je čin a nie výsledok, ktorý prináša. Musíte sa pustiť do správnej veci. Možno je nad vaše sily, možno nad vaše schopnosti, možno vaše úsilie nikam nepovedie. Ale to neznamená, že nemáte pokračovať. Možno sa nikdy nedozviete výsledok svojho činu ... No ak nebudete nič robiť, nedosiahnete nijaký výsledok."

Máme za sebou "Deň učiteľov" - rezortný deň zamestnancov školstva, ktorý je v našej spoločnosti vnímaný ako oslava práce pedagógov. Pri tejto príležitosti sa mi podarilo stretnúť sa s učiteľmi našich štiavnických škôl a školských zariadení a poďakovať im za prácu pri výchove našej najmladšej generácie. Chcem však touto cestou pozdraviť aj všetkých učiteľov a výchovných pracovníkov, ktorí sú už na dôchodku, aj tých, ktorí neučia v našich učiteľských kolektívoch. Aj im chcem popriať k sviatku pokojné dni naplnené činnou prácou, pohodu a šťastie v rodine a hlavne ďalšie roky života naplnené zdravím. Čo nás najviac trápi, je asi svetová kríza a to, že jej tvrdé dosahy na nás nie sú už iba zlovestným príznakom, ale dennodennou skutočnosťou. Nevyvolali sme ju, nepýtali sme si ju, a jednako nám prichodí hospodársku depresiu znášať, a hlavne prežiť tento krutý medzičas nášho údely. Musíme sa seriózne zamyslieť nad reálnymi možnosťami a prostriedkami obce, treba nám pripraviť nevyhnutné úpravy rozpočtu na operatívne presuny jednotlivých položiek a redukciu naplánovaných rozvojových investícií. Čo ako sú naše šance na výraznejšie ovplyvňovanie politiky zamestnanosti skromné, v nijakom prípade sa ich vopred nevzdávame. Tento čas obáv, neistoty a sklamaní neľútostne otestuje naše charaktery, *(pokračovanie na strane 2)*

O b e c n ý s p r a v o d a j c a

číslo: 2/2009

Štvrtročník občanov Spišského Štiavniku

Z Obecného zastupiteľstva

9. januára 2009 sa zišlo Obecné zastupiteľstvo na svojom prvom zasadnutí. Zasadnutie OZ otvorila starostka obce Mária Kleinová. Privítala poslancov, poslankyne a oboznámila prítomných s programom zasadnutia a ten bol schválený. OZ schválilo za zapisovateľa zápisnice Jaroslava Budinského, do návrhovej komisie a za overovateľov zápisnice boli zvolení Magdaléna Javorská Dlugošová a František Proner. Návrhová komisia OZ konštatovala, že bolo prítomných 8 z 9 poslancov (88%) a OZ bolo uznášania schopné. Kontrolu plnenia uznesení previedol Jaroslav Budinský. Uznesenia boli splnené, alebo sa plnia priebežne: 117/2008. OZ zobralo na vedomie správu kontrolóra obce o kontrolnej činnosti v roku 2008 a predbežné rozpočtové opatrenie č. 3/2008 na zmenu rozpočtu obce a navrhuje dopracovať definitívnu zmenu rozpočtu a predložiť na schválenie spolu so záverečným účtom. OZ zobralo na vedomie vyhodnotenie priebehu inventarizačných prác a schválilo termín zasadnutia ústrednej inventarizačnej komisie na deň 26.1.2009. OZ schválilo výberovú komisiu na výber dodávateľa pre projekt NFP 22110120287 s názvom „Rekonštrukcia strechy so zateplením ZŠ Spišský Štiavnik“ v zložení: Ing. Martin Hudzík, Ing. Daniel Martinko, Ing. Mgr. Štefan Bukovič, Ing. Ondrej Korenko. OZ schválilo komisiu na meranie množstva vody dodávanej Podtatranskou vodárenskou spoločnosťou a.s. Poprad, vlastnej vody pre určenie spôsobu výpočtu množstva vypúšťaných vôd do obecnej kanalizácie jednotlivými odberateľmi v zložení: Ing. Jarabinský - W-Control, Hraničná, Poprad za odb. garant, Ing. Milan Maliňák, Jaroslav Budinský, Martin Martinko, Oľga Rákociová. Komisia prevedie kontrolu merania v termíne do 11.2.2009. OZ schválilo spracovanie projektu na výstavbu malej telocvične v areáli základnej školy. OZ schválilo čitateľský poplatok pre deti do 15 rokov 50 centov, pre dospelých 1 EURO na rok. OZ zamietlo žiadosť J. Ž., o zrušení osobitného príjemcu a doporučilo starostke obce ponechať menovaného v štatúte osobit-

ného príjemcu. OZ zobralo na vedomie list K. S. o vrátenie faktúry č. 41622008 a ponecháva v platnosti uznesenie č. 54/2008 v tomto znení: OZ schvaľuje poplatok paušálnej spotreby vody - stočného v zmysle zákona č. 397/2003 Z.z. na rok 2008 pre každého obyvateľa.

6. marca 2009 sa zišlo Obecné zastupiteľstvo na svojom 2. zasadnutí. Zasadnutie OZ otvorila starostka obce Mária Kleinová. Privítala poslancov, poslankyne, hostí a oboznámila prítomných s programom zasadnutia a ten bol schválený. OZ schválilo za zapisovateľa zápisnice Jaroslava Budinského, do návrhovej komisie a za overovateľov zápisnice boli zvolení Ing. Milan Maliňák a Ing. Daniel Martinko. Návrhová komisia OZ konštatovala, že bolo prítomných 7 z 9 poslancov (78 %) a OZ bolo uznášania schopné. Kontrolu plnenia uznesení previedol Jaroslav Budinský. Uznesenia boli splnené, alebo sa plnia priebežne. OZ schválilo aktualizáciu finančných pásiem v zmysle spracovaného návrhu vedúcej školskej jedálne pri Základnej a Materskej škole v Spišskom Štiavniku. OZ zriadilo Klub dôchodcov v Spišskom Štiavniku s účinnosťou od 6.3.2009 a schválilo Zriaďovaciu listinu. OZ zobralo na vedomie žiadosť J. Ž. s manželkou a ponecháva v platnosti uznesenie č. 10/2009 zo dňa 9.1.2009 v tomto znení: OZ zamietla žiadosť J. Ž. o zrušení osobitného príjemcu a doporučuje starostke obce ponechať menovaného v štatúte osobitného príjemcu. OZ zobralo na vedomie správu kontrolóra obce o vykonanej kontrole - následná kontrola účtovných dokladov. OZ zobralo na vedomie správu komisie o výsledku vykonanej kontroly množstva odoberaných vôd pre určenie spôsobu výpočtu množstva vypúšťaných vôd do obecnej kanalizácie. OZ na základe podanej správy komisiou na meranie množstva vody dodávanej Podtatranskou vodárenskou spoločnosťou a.s. Poprad, vlastnej vody pre určenie spôsobu výpočtu množstva vypúšťaných vôd do obecnej kanalizácie ponecháva v platnosti paušálny poplatok spotreby vody a stočného v zmysle zákona č. 397/2003 *(pokračovanie na strane 2)*

(dokončenie zo strany 1) našu žičlivosť, aj našu trpezlivosť. Som rada, že som zatiaľ v našom zozname z Úradu práce nenašla našich spoluobčanov, ktorí by boli vplyvom krízy prepustení, skôr ma trápia tí, ktorých mená tam figurujú už od roku 1990. Čakajú nás ďalšie voľby – 6. júna rozhodneme, kto bude naše Slovensko reprezentovať v Európskom parlamente. Keď sa tak rozprávam či už s kolegami v práci, či s Vami vážení spoluobčania pri rôznych stretnutiach, mám taký pocit, že historicky prvé obdobie účinkovania našich europoslancov v Bruseli niektorých voličov nepresvedčilo ani neoslavoilo. Nový inštitút medzinárodnej politiky sa ešte akosi nevžil do povedomia našej verejnosti. Lenže rozhodovacie procesy prerozdelenia štrukturálnych fondov, obhajovanie národných záujmov za Slovákov v bruselskej centrále nikto nevybaví za nás. No a ešte by som chcela priblížiť niekoľkými vetami radosti i starosti, s ktorými sa trápime na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, ale i v bežnom každodennom živote na našej obecnej pôde. Nominovali nás rôzne strany, politické hnutia, možno máme rôzne pohľady na priority obce, kultúrny, športový rozvoj, výchovno-vzdelávací proces v školách vrámí zriaďovateľskej pôsobnosti obce, ale máme od začiatku jeden spoločný cieľ – chceme riešiť akútny problém mladých rodín s bytovou otázkou, chápeme ich túžby osamostatniť sa, žiť vo svojich príbytkoch podľa vlastných predstáv. Keďže obec nemá ani jeden m2 krásnych pozemkov na zelenej lúke, bohužiaľ ani v inom priestore, v zmysle územného plánu obce pristúpili sme už po druhý krát k vytvoreniu nových stavebných obvodov – ten prvý bol plánovaný zastávaním plochy, ktorá spája zozadu ulicu Mlynskú a Kvetnú. Bohužiaľ niektorí oslovení vlastníci pozemkov sa k nám postavili chrbtom. Tak sme začali pracovať na novom – územne väčšom celku – zastávaním ulice Slnecnej z druhej strany a to zatiaľ vyčlenením 6 pozemkov á 600 až 650 m2 smerom od Základnej školy s tým, že táto sa postupne dobuduje až do konca, v územnom pláne sa počíta ešte s jednom ulicou na úrovni Detského domov. Viem, že predajom týchto pozemkov žiadateľom ktorých je naozaj dosť a to nielen zo Spišského Štiavniku, ale aj z blízkeho okolia a hlavne z Popradu nevyriešime bytový problém všetkých mladých rodín, ale pri dobrej spolupráci s majiteľmi pozemkov by sa to po krátkej dobe dalo vyriešiť. Po spracovaní geometrických plánov sme zistili, že vlastníkov je dosť a čiastky sú pomerne malé, preto sme požiadali o spoluprácu firmu RISS, spol. s r.o., Poprad, ktorej konateľom je Ing. Andrej Beskid. Firma sa zaoberá touto činnosťou už od roku 1992 a jej hlavnou náplňou je hlavne majetkoprávne vysporiadanie pozemkov a túto činnosť vykonáva hlavne pre obce v Popradskom a Kežmarskom okrese. Po poslednom rozhovore s Ing. Beskidom však mám pocit, že našej najstaršej generácii, ktorá je prevažne vlastníkom vytýpaných pozemkov asi naozaj nezáleží na ďalšom napredovaní našej obce a nevedia pochopiť snahu obce, aby ju neopúšťali hlavne mladí ľudia s tým, že im nevieme vytvoriť podmienky na dôstojné bývanie. Veľmi by som chcela preto poprosiť občanov, ktorým boli doručené žiadosti na odpredaj ich podielov, aby neodkladali túto svoju občiansku povinnosť na dobu neurčitú. Možno už zajtra bude neskoro, vzhľadom na nepriaznivý vývoj populačnej krivky v našej obci. Je to jediný bod nášho volebného programu ktorý nevládame bez Vašej pomoci. Generácia, ktorá príde po nás sa nebude pýtať na naše diskusie, sny a plány, bude nás posudzovať a hlavne súdiť podľa našich skutkov. A na záver už iba slovíčko k nášmu krásnemu Dňu matiek, ktorý sme si pripomenuli aj v našej obci druhú májovú nedeľu: Jedna stará múdrosť hovorí, že na svete sú tri hlavné hodnoty: chlieb – náš každodenný, ktorý prináša silu a zdravie, múdrosť uložená do kníh a zabezpečujúca časovú kontinuitu a žena, ktorá nenechá pretrhnúť niť života. Ľudský život je najkrajší a najvznešenejší dar, ktorý my, ľudia, dostávame z náručia matky. S teplom objatia ženy, so smiechom plačom, s jej tajomstvom, nehou a láskou – s tým má zmysel žiť. Vďaka mama!

Mária Kleinová, starostka obce

(dokončenie zo strany 1)

pre každého obyvateľa do konca roka 2008 (za druhý polrok 2008). OZ schválilo Zmluvu o odvádzaní a čistení odpadových vôd platnú od 1.1.2009. OZ schválilo zápis v obecnej kronike za rok 2008 a udelilo odmenu kronikárovi obce. OZ zobralo na vedomie ústnu žiadosť riaditeľky DD a DSS - Humanitár, n.o. Prešov o znížení nájmu. Rozhodnutie odkladá na najbližšie rokovanie OZ. OZ doporučilo starostke obce vstúpiť do jednaní s právnikom, ohľadom využitia predmetu nájmu čl. 2, bod 3. zmluvy o prenájme, ako aj prehodnotenia celej nájomnej zmluvy s Humanitárom, n.o. Prešov. OZ ruší členstvo Obce Spišský Štiavnik v združení obcí Mikroregión Slovenský raj. OZ zobralo na vedomie ponuku T. Ch. a poveruje komisiu pre výstavbu, životné prostredie a územné plánovanie obhliadkou tohto objektu a rozhodnutie odkladá na ďalšie zasadnutie OZ. OZ zobralo na vedomie odpoveď riaditeľky Detského domova v Spišskom Štiavniku na žiadosť o pomoc pri riešení náhradných priestorov Špeciálnej základnej školy v Spišskom Štiavniku. OZ v zmysle žiadosti riaditeľa Základnej školy v Spišskom Štiavniku schválilo prevod finančných prostriedkov vo výške 2157,60 EUR z prenájmu priestorov Špeciálnej základnej školy. OZ schválilo odpredaj pozemku na parc. č. 354/2 o rozlohe 387 m2 v cene 6,64 EUR (200,- Sk) / m2 D. M. s manželom na základe žiadosti. OZ schválilo odpredaj vyradených kníh z obecnej knižnice v cene 0,20 € za 1 kus.

Za správnosť výpisu: Olga Rákociová

AKO SME VOLILI

21. marca 2009 sa konalo prvé kolo volieb prezidenta Slovenskej republiky. Do zoznamu oprávnených voličov bolo zapísaných 1513 voličov. 524 oprávneným voličom boli vydané obálky. Z toho bolo 507 odovzdaných platných hlasov pre všetkých kandidátov. Najviac, 225 hlasov získal doc. JUDr. Gašparovič Ivan, CSc. Druhé miesto získala prof. PhDr., PhD. Radičová Iveta s počtom hlasov 181. Na treťom mieste sa umiestnil RNDr. Mikloško František s počtom hlasov 56. Martináková Zuzana získala 19 hlasov, prof. RNDr. Melník Milan, DrSc. 12 hlasov, PhDr. Sidor Milan, CSc. 9 hlasov a PaedDr. Bollová Dagmar 5 hlasov. 4. apríla 2009 sa konalo druhé kolo volieb prezidenta Slovenskej republiky. V našej obci bol zriadený jeden okrsk. Do zoznamu oprávnených voličov bolo zapísaných 1519 voličov. Počet voličov, ktorým boli vydané obálky bol 702. Platné hlasy pre všetkých kandidátov odovzdalo 677 voličov. Doc. JUDr. Gašparovič Ivan, CSc. získal 399 hlasov a prof. PhDr., PhD. Radičová Iveta získala 278 hlasov.

Olga Rákociová

ÚLAVY – DAŇ Z NEHNUTELNOSTI

- **daň zo stavieb** na bývanie a bytov, ktoré slúžia na trvalé bývanie - 20 % úľava, ak občan predloží preukaz ZŤP, ZŤPs
- **daň zo stavieb na bývanie a bytov**, ktoré slúžia na trvalé bývanie - 50 % úľava, ak je stavba na bývanie alebo byt vo vlastníctve občanov starších ako 70 rokov (ak všetci vlastníci dosiahnu uvedený vek k 31.12. zdaňovacieho obdobia)
- **oslobodenie a zníženie dane** sa nekumuluje, vždy platí, čo je výhodnejšie pre občana - daňovníka

VI. štvrťroku 2009

Novorodenci v Sp. Štiavniku:

- © Lukáš Pačaj
- © Adrián Žiga
- © Matúš Lacko
- © Marek Pačaj
- © Marián Ščuka
- © Kevin Štajer
- © Štefan Žiga
- © Sabína Žigová
- © Dominika Lacková
- © Diana Oeserová
- © Adela Pačajová
- © Helena Rusnáková

Blahoželáme jubilantom:

60 rokov

- ♥ Agnesa Valtošová, Slnecná
- ♥ Anna Šutáková, Mlynská

65 rokov

- ♥ Anna Martinková, Kvetná
- ♥ Mária Javorská, Kvetná

70 rokov

- ♥ Pavol Chripko, Kvetná
- ♥ František Dolák, Kvetná
- ♥ Jozef Mlynarčík, Lúčna

75 rokov

- ♥ Ján Mišalko, Priečna

80 rokov

- ♥ Margita Martinková, Mar. námestie

85 rokov

- ♥ Anna Maliňáková, Hlavná
- ♥ Anna Javorská, Hlavná

Prajeme im pevné zdravie

Na večný odpočinok sme
odprevadili:

- † Mária Palgutová
- † Ján Hudzík
- † Ján Mlynarčík
- † Štefan Javorský
- † František Dulovič
- † Ján Kalakaj
- † Helena Hudzíkova

K trvalému pobytu sa prihlásilo
desať občanov, odsťahovali sa
traja obyvatelia.

Osobné údaje občanov sú zverejnené
s ich súhlasom.

Bubon, trúba, píšťalka!

Úvod začínam tým veselým prípadom, ale pravdivým, ktorý si pamätajú; možno aj zabudli pre iné v starobe nepríjemné udalosti, ale v živote je to tak.

V obciach všetko dianie sa občanom dávalo na známosť bubeníkom, ktorý predhlasoval svoj bubenícky prejav udieraním dvoma paličkami na bubon a potom zaznel jeho úradný hlas. Jeden hlas bol aj taký: „Keď nebude, tak bude a keď bude, tak nebude.“ Zabudol to najdôležitejšie, že keď pršať nebude, fajermanský (hasičský) majáles bude, keď bude pršať, tak majáles nebude. Už dávno odpočíva na cintoríne, preto meno bubeníka spomínať nebudem.

Bubeník spolu so svojim nenahraditeľným nástrojom (bubnom) ohlasoval všetky správy či už rôzne schôdze, napr. urbarské, fajermanské, oznamoval aj tie smutné ako boli začiatky prvej a druhej svetovej vojny a mobilizáciu určitých ročníkov (vojakov v zálohe) k dostaveniu sa do svojich základných vojenských útvarov. Oznamoval aj takú udalosť, že určitý občan musel zabiť kravu následkom zdutia a rúbe mäsa. Občania si brali za povinnosť ísť kúpiť mäso, pravda lacnejšie, aby pomohli chudákovi, pretože vtedy chladničky neboli a sám by ho skonsumovať nemohol. Bubon bol pre všetko až do zriadenia rozhlasu v obci.

Ďalšou dôležitou osobou v obci bol nočný vartáš (strážnik). Jeho služba začínala večer o 22,00 hod. a končila ráno o 4,00 hod. Každú nočnú hodinu odtrúbil na trúbe zhotovenej z dobytčieho rohu a pritom ohlasoval napr.: „Odbila dvanásť hodina, chváľ každý duch Hospodina i Ježiša jeho Syna.“ Mal sa stále pohybovať a každú odbitú hodinu ohlasovať z iného miesta v obci. Stalo sa, že od únavy aj zaspal a „huncúti“ mládenci mu aj trúbu zobrali a keď zbadali, že ju hľadá a trápi sa, že môže prísť o obecnú službu, vrátili ju späť.

Umierali a umierajú nielen radoví občania, ale aj vartáši a preto aj nočného vartáša bolo treba nového. Tým posledným v obci bol frontový vojak z prvej svetovej vojny 1914-1918, pravda guľka vo vojne si nevyberá a tak sa vrátil s poškodenou spodnou perou, čo trúbeniu prekáža. Ktorá hodina na veži odbila, odpískal píšťalkou príjemného zvuku.

Treba pripomenúť, že nočný vartáš, bola funkcia nepostrádateľná. Verejné elektrické osvetlenie neexistovalo, unavení občania dennou drinou mohli pokojnejšie odpočívať s vedomím, že ktosi bdie nad ich imáním.

Boli aj iné trúby ako napr. fajermanská (hasičská) kovová. Na tej trúbe zvykli trúbiť fajermanskí trubači a k tomu bolo potrebné určité nadanie. Bolo treba trúbiť rôzne pochody v deň vážnej slávnosti aj ranný budíček. Teda trubačmi boli obyčajne vyslúžení vojenský trubači z radov občanov. Pri vojsku v dávnejších dobách okrem trúbenia ranného budíčka, trúbil sa aj večerníček na slova melodickéj piesne: „Keď ten trubač na tej trúbe zatrubí, každý vojak do kasárne ísť musí...“ Mnohí štiavnickí vyslúžení vojaci spomínali a pri kalíšku si ju aj zaspievali. Hodnoverne si pamätám privítanie J.E. biskupa Mons. Jána Vojtáššáka na začiatku Hlavnej ulice, keď cez slavobránu prechádzal do kostola, aby udelil sviatosť birmovania. Okrem privítacích rečí zaznel hlas aj hasičskej trúby štiavnického občana, staršieho veku s dlhými fúzami, ale aj kvalitného trubača. Nepýtajte sa na meno, zomrel a súhlas som zabudol pýtať. Milý čitatelia nášho časopisu, verte, že na tieto dojímavé a krásne zážitky sa zabudnúť nedá nenahradiť ich žiadne oznamovacie prostriedky.

Som však veľmi rád, že už nepočuť výrazy „to je ale trúba,“ pretože nepatrí medzi spomínané nástroje.

Ján Slivka, kronikár obce

Svojho patróna svätého Floriána si naši
hasiči pripomenuli svätou omšou v
Kaštieli.

Škola

Školský rok 2008/2009 sa prehupol do posledného štvrťroku a pedagogická rada hodnotila výchovno-vzdelávacie výsledky za 3 štvrťrok. V 3. štvrťroku neproslo 21 žiakov, z toho 7 na 1.stupni ZŠ a 14 žiakov na 2.stupni ZŠ. Prospelo 283 žiakov. Väčšina neprosievajúcich žiakov je z málopodnetných rodín. Riaditeľ na odporúčanie pedagógov udelil 6 pokarhaní a 3 pochvaly.

11. marca prebehlo celoslovenské testovanie žiakov 9.ročníkov (bývalý Monitor 9).

Výsledky našej školy boli nasledovné :

Priemerný počet bodov a priemerná úspešnosť v rámci republiky :		Priemerný počet bodov a priemerná úspešnosť v ZŠ Spišský Štiavnik:		Porovnanie ZŠ Spišský Štiavnik s celoslovenským priemerom :	
Matematika	Slovenský jazyk	Matematika	Slovenský jazyk	Matematika	Slovenský jazyk
53,01 %	61,37 %	70,80 %	76,7 %	sme lepší o 17,79 %	sme lepší o 15,33 %

Matematiku v našej škole napísalo na 100% 6 žiakov a slovenský jazyk malo 100% úspešnosť 5 žiakov. Všetkým gratulujeme a prajeme im, aby sa dostali na tie stredné školy, ktoré si vybrali.

V máji našu školu očakáva niekoľko udalostí. Okrem pravidelnej výučby škola žila dňom matiek, na ktorý si žiaci spolu s učiteľkami pripravili program. V druhú májovú nedeľu ukázali svoju šikovnosť a lásku k svojim mamičkám na besiedke v Urbárskom dome.

V tom istom mesiaci sa uskutoční výberové konanie na miesto riaditeľa ZŠ Spišský Štiavnik a na miesto riaditeľa MŠ Spišský Štiavnik. Výberové vyhlasuje zriaďovateľ – Obec Spišský Štiavnik.

Na internetovej stránke si mohli žiaci prečítať v oznamoch, že 30.apríla 2009 mali riaditeľské voľno. Toto voľno udelil riaditeľ z dôvodu návštevy našich učiteľov do ZŠ Sloupnice v Českej republike. V Čechách sme strávili 3 dni. Zo Spišského Štiavniku sme odišli v noci z 29.4. na 30.5.2009. Ráno po príchode do Sloupnice nás čakalo srdečné privítanie od českých kolegov v Základnej škole, kde sme si prezreli školu a jej areál. Potom sme sa prešli dedinou Sloupnice, ktorá je 7,5 km dlhá. Obec Sloupnice je veľmi pekná, udržiavaná, plná kvetinových záhonov, skaliek, bez odpadkov a papierikov. Bolo vidieť, že občanom záleží na kultúrnom životnom prostredí. V rozhovoroch sme zistili, že obec nemá neprispôsobivých občanov, ktorí by prácu a snaženie ostatných marili svojim neporiadníctvom. Po prechádzke obcou nás na obecnom úrade prijal starosta obce, kde sme sa dozvedeli o minulosti obce, o jej aktivitách v kultúrnom i športovom živote, i o zámeroch, ktoré uskutočnia v budúcnosti. Poobede sme navštívili mesto Litomyšl, rodisko Bedricha Smetanu. Spolu so sprievodkyňou sme si prezreli námestie, významné historické a kultúrne pamiatky a renesančný zámok Litomyšl. Po návrate sme boli pozvaní na akciu organizovanú obcou Sloupnice „pálenie čarodejníč“. Zišla sa tam celá obec, do tanca zahrála counry kapela, vo vatre sme „akože“ spálili čarodejnicu a strávili sme spolu pekné chvíle. V piatok 1. mája sme skoro ráno vyrazili do Prahy. Bohatý program nám pripravila učiteľka českého jazyka a dejepisu. Začali sme na Petríne, kde sme blúdili v bludisku krivých zrkadiel a pozreli sme si panorámu Prahy z vyhliadkovej veže. Prešli sme Malou stranou, videli sme Loretu, ministerstvo zahraničných vecí, Hradčany, chrám sv. Víta, Karlov most, Staromestské námestie, Václavské námestie, Pražnú bránu a kráľovskú cestu. Unavení, ale plní krásnych dojemov sme sa vrátili do Sloupnice. Veľmi hodnotný bol výklad našej českej kolegyne, ktorá nám o Prahe a jej krásach dokázala veľmi pútavo a fundovane rozprávať. Ani v deň nášho odchodu nás českí učitelia nenechali ležosiť a pripravili nám asi 7 kilometrovú túru po malebnej českej prírode. Na jej konci sme si z vyhliadkovej veže mohli naposledy pozrieť krásu Čiech. Unavení, ale plní zážitkov sme sa vrátili domov. Sme vďační našim kolegom zo Sloupnice, že nás tak krásne a srdečne prijali, pripravili nám bohatý program a venovali nám čas, ktorý mohli stráviť so svojimi rodinami.

M.M.

KRÁTKO

V najbližších dňoch budú obyvateľom doručené nové zmluvy o odvádzaní a čistení odpadových vôd. Zmluvy budú v dvoch vyhotoveniach. Po podpísaní zmluvy je potrebné jedno vyhotovenie vrátiť, druhé vyhotovenie ostáva producentovi (vlastníkovi nehnuteľnosti). **Z dôvodu odovzdania vodovodu** Podtatranskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s. v Poprade, prosíme, aby ste sa s dotazmi, prípadne ohlasovaním poruchy na vodovodnej sieti, obracali na zákaznícku linku č. 0850 111 800. Na tomto čísle dostanete odpoveď, či radu od operátorov. Z dôvodu rýchlosti a efektívnosti vybavenia Vašich požiadaviek je potrebné uviesť evidenčné číslo odberu.

Nie chudobince, nie starobince, ale DOMOVY DÔCHODCOV!

Zospomienok mojich drahých nebohých starých chodičov boli tieto ustanovizne veľkým mementom chudoby. Aj v dobe ich mladosti v rokoch 1928 – 1933 bola v celej vtedy ČSR veľká nezamestnanosť a aj tu v Spišskom Štiavniku bola v mnohých rodinách chudoba a hlad. Kde bolo veľa detí – desať a viac, každodenným pokrmom boli zemiaky: ráno, na obed i na večeru a zapíjali sa aj čistou vodou. Chlieb bol najvzácnejším darom hladných detí. Pre celkom chudobných jedincov, ktorí nemali rodinu, ani deti, bol v našej obci zriadený chudobinec – špital. Na ceste do Hranovnice, oproti cintorínu, stojí ešte aj dnes pod číslom 292. Ulica sa vtedy menovala Hôrka. Ktorí občania našej dedinky mali zdravie, pracovali v neďalekej bani Švábovce – Kišovce, pracovali na Píle v Poprade, v Hranovnici pod Dubinou a malý počet zamestnancov v Hrabušiciach (Vydrníku). Niektorí sezónne chodili na jamky do blízkych lesov sadiť stromčeky. Aby mali gazdinky peniaze na cukor, petrolej a soľ, chodili peši na trh do Popradu predávať smotanu, maslo, tvaroh a vajčka bohatým „paničkám“. Chodili peši. Topánky si obúvali až pred mesiacom, aby si šetrili obuv. Keď sa začal stavať štiavnický tunel a nová železničná zastávka, našli si novú príležitosť. Veľkým šťastím a požehnaním bol príchod veľkého svetového podnikateľa Tomáša Baťu, ktorý na močaristých lúkach, ale s dobrou tatranskou vodou, dva km od dedinky Batizovce vystavil fabriky a byty pre svojich zamestnancov. Tak sa stalo, že húfy ľudí odchádzali pracovať do nového mestečka (vtedy obce). Najprv peši, potom na bicykloch a napokon vlakom do istého zamestnania, istej budúcnosti svojich detí. Bieda, hlad a chudoba tak začali odchádzať z rodín, dedín a blízkych obcí v celej podtatranskej doline. Môžeme smelo povedať, že zo Spišského Štiavniku pracovalo vo Svite 50% občanov. Začali pracovať aj ženy a matky, ktoré svoje deti umiestňovali v detských jasliach a materských školách. Ľudia si začali stavať nové domy, kupovať autá a stavať chaty. Obidvaja rodičia pracovali a žili len pre svoje deti, aby sa mali lepšie ako oni. Dávali im všetko!!! A deti? Presvedčili a uprosili svojich rodičov, aby predali svoje domky, aby si mohli lepšie užívať: cestovať do zahraničia, stanovať a kupovať drahšie autá. Rodičia z lásky k deťom prinášali tieto obete. Ale, kde dožiť svoju starobu? Kto ma doopatruje? Deti boli zamestnané, zaneprázdnené a bývajú aj teraz prevažne v bytovkách pre jednu rodinu. Postaral sa o nich štát. A tu sme pri koreni zakladania Klubov dôchodcov, Domovov dôchodcov, Domovov opatrovateľskej služby, Staníc opatrovateľskej služby, Domovov v naliehavej tiesni, Domovov sociálnych služieb a najnovšie Hospicov. Čím ďalej na vyššej úrovni, s kvalitnejšími službami a školeným personálom. Terajší rýchly spôsob života zapríčiňuje dlhé čakanie v poradovníku do týchto uvedených spoločenských a sociálnych zariadení. Už nie sú len potrebou dnešnej doby, ale nutnosťou. No v povedomí ľudí doposiaľ ostáva ten odstup, to strašné - akoby - odsúdenie „odišť do starobinca“. Často cestujem do mestečka Svit, kde som prežila celý svoj produktívny život a ktoré bude teraz oslavovať pekné výročie svojho založenia, 75 rokov. Spolucestujúci vždy s pozdvihnutým obočím reagujú na to, že som v Dome dôchodcov a zvedavé otázky nemajú konca. Ako sa tam mám? Ako tam je? Koľko platím, aká je tam strava, či máme dostatok jedla, či bývam sama, čo tam robíme, či sa tam dá spokojnejšie žiť samej, alebo s rodinou? Áno. Aj v našej milej, útulnej, čistej a rázovitej dedinke, v bývalom kláštore sestričiek bol v máji roku 2006 zriadený dom dôchodcov spoločne s domom sociálnych služieb pod názvom „Humanitár“. Pani riaditeľkou je zlatá, obetavá Mgr. Anetta Huraiová, ktorá sa nám celou svojou dušou venuje spolu s tak isto milou, obľúbenou a už dve volebné obdobia zvolenou pani starostkou Máriou Kleinovou. Stále sú s nami v kontakte a vylepšujú, čo sa len dá. Začiatky sú vždy a všade veľmi ťažké a nevďačné, ale ony sa nedajú odradiť. Je životnou pravdou, že všetkým ľuďom sa vyhovieť nikdy nedá a preto nastanú aj malé problémy. Pre záujem občanov odpovedám: Starobní dôchodcovia sú umiestnení v zadnom trakte na prízemí vo dvore. Invalidní dôchodcovia sú umiestnení v budove bývalého kláštora na poschodí. Denne ich môžeme stretávať na pravidelných zdravotných prechádzkach po dedine, alebo v neďalekom okolí. Chodia aj zdatní dôchodcovia a stáva sa, že babičky, ktoré sú umiestnené v domove na dožité sa vzchopia (my povieme, že ožijú), prechádzajú sa po dvore a záhrade a ďakujú svojej patrónke Lurdскеj P. Márii v jaskynke na dvore, za dni spokojného a šťastného dožitia svojej staroby. Od založenia Domova dôchodcov v Spišskom Štiavniku odišli do nenávratna štyria dôchodcovia v pokročilom veku. A tak je skutočne pravdou, že keď naozaj nie je iná možnosť, ako dožiť svoju starobu, tu v domove dôchodcov je to v pokoji a zábezpeke. Podmienkou je to, že záleží len na človeku, či sa s tým dokáže psychicky vyrovnáť, prispôbovať sa, tolerovať sa navzájom, vedieť sa tešiť z maličkosti, zo zdravia a odovzdať sa do opateru opatrovateľiek dobrého srdca, ktoré sa tu o nás skutočne úprimne starajú, za čo im z tohto miesta patrí vďaka. Kuchárôčky varia srdcom, neberú varenie ako zamestnanie, ale spolu so svojou hospodárkou V. Javorskou sa veľmi tešia, keď sme všetci nasýtení. Hlavná zdravotná sestra M. Dulovičová sa o nás stará ako o vlastné deti. Nikdy a nič neprehliadne, čo sa týka nášho zdravotného stavu. Usmiate opatrovateľsky nás okúpu, učešú, ostrihajú, odbehnú kúpiť maskrtu, hoci ich máme v domove nadostať – ovocie, pudinky, čokoládky, napolitánky, keksíky, jogurty a pod. Je postarané o pranie a upratovanie. Vychovávateľa sa v tzv. komunitách všestranne a s veľkou trpezlivosťou, obetavosťou a láskou venujú svojim klientom. Pre veriacich obyvateľov nášho domova dôchodcov je najväčším duchovným pokrmom naša útulná kaplnka, sväté omše, sväté spovede, ktoré veľmi pociťo a s láskou chodia slúžiť veľadôstojní páni, dekan a kaplán zo Spišského Štiavniku. Na záver už len dodám, že my skôr narodení veríme, že po čase sa stratí zo slovenského slovníka ten odstrašujúci a nežiaduci názov – chudobinec, starobinec... Pre ďalšie generácie to bude naozaj domov dôchodcov.

A. B., dôchodkyňa Humanitár n.o.

Stolný tenis

Po dobrých výkonoch, hlavne v závere sezóny, sa A mužstvo umiestnilo vo veľmi vyrovnanej 4. lige na dobrom 7. mieste v strede tabuľky. Hlavnými oporami mužstva boli Peter Janík a Ing. Milan Maliňák. B mužstvo muselo v závere sezóny zabráť, pretože bolo ohrozené zostupom, ale po zodpovednom prístupe k zápasom napokon obsadilo 9. miesto tabuľky, ktoré im zabezpečuje účasť v 5. lige aj v nasledujúcej sezóne. Treba vyzdvihnúť výkony najmä mladého hráča, Timoteja Černického, ktorý je veľkou nádejou štiavnického stolného tenisu. C mužstvo skončilo v 6. lige na 10. mieste, avšak dobré výkony mladučkých hráčov dávajú nádej na lepšie umiestnenia v blízkej budúcnosti. Dorastenci, hrajúci v 2.lige, skončili napokon na peknom 7.mieste a žiaci v 1. lige na 11. mieste.

Ing. Daniel Martinko

Futbal

Družstvo dospelých začalo sezónu veľmi nervóznym domácim zápasom s Liptovskou Teplicou, po prvom polčase prehrávali, ale potom sa vzchopili a vyhrali 3:2. Nasledujúci týždeň cestovali do Klčova po povinné víťazstvo, avšak opak bol pravdou. Prehra 3:1 bola krutá a mnohých hráčov aj funkcionárov doslova znechutila. Na ďalší domáci zápas so Švábovcami sa nastupovalo v improvizovanej zostave,

no futbalisti zabrali a po veľmi dobrom a bojovnom výkone vyhrali 5:2. Ukázali, že ak dajú do hry srdce a bojovnosť, vedú vyhrávať. Ak takto budú pristupovať ku každému zápasu, tak vytúžený postup do 2. triedy ešte nie je stratený. Dorastenci v jarnej časti po výborných výkonoch vyhrali všetky tri zápasy, s Vernárom 2:0, s Hôrkou 3:2 a s Lučivnou 2:0. Sú na peknom 2. mieste a určite sa popasujú s Gánovcami o prvé miesto vo svojej súťaži.

Ing. Daniel Martinko

